

Geopark Heuvelrug Gooi en Vecht

Heuvelrug, Gooi, Vechtstreek, Eemland, Kromme Rijnstreek

[website](#)

[E-mail](#)

Van de voorzitter

Mooie mijlpalen voor het burgerinitiatief: **> 5 > 50 > 500**. We zijn inmiddels ruim 5 jaar aan de slag, het Geopark heeft inmiddels meer dan 50 geregistreerde Partners en meer dan 500 mensen hebben zich op onze nieuwsbrief geabonneerd!

We realiseerden inmiddels ook **5 projecten** voor deelgebieden. Het 6e project, over en voor het Gooi, nadert zijn voltooiing. De Ontdekkaart, het Informatieboekje en de Banner van dit gebied zullen nog deze zomer worden gepresenteerd. Inmiddels hebben ook de gemeentes in de Regio Gooi en Vecht en de gemeentes in de Regio Amersfoort aangegeven positief te staan tegenover het burgerinitiatief. Voor Soest en Baarn en de Regio Amersfoort wordt inmiddels het nodige voorbereidende werk gedaan voor de te ontwikkelen Ontdekkaarten en Informatieboekjes over die deelgebieden.

Samen met de natuurorganisaties uit het Utrechtse - Utrechts Landschap, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, Natuur en Milieufederatie Utrecht, Utrechts Particulier Grondbezit en Landschap Erfgoed Utrecht - nodigden wij voor 11 juni j.l. Utrechtse statenleden, raadsleden en waterschapsbesturen uit voor de Masterclass Verdroging. De natuur heeft zwaar te lijden onder verdroging en snakt naar water. De oplossing is voorhanden, namelijk herstel van het natuurlijk watersysteem. Dat vraagt om een versnelde en structurele aanpak.

In het kader van de aanstaande gemeenteraadsverkiezingen in 2022 heeft het Utrechts Particulier Grondbezit (UPG) een positionpaper opgesteld. In het paper wordt op hoofdlijnen uitgelegd waar de particuliere landgoederen bijdragen aan een sterke positieve identiteit aan het landschap. De particuliere eigenaren willen graag dat er zorgvuldig omgegaan wordt met het landschap en beschermd wordt wat kwetsbaar is. Het UPG pleit voor zowel de recreant als de natuur voor een goede balans tussen stilte- en rustgebieden en het recreatieve groen en een goed evenwicht in de verdeling van de lusten en de lasten van de beheerders. Tenslotte pleit het UPG voor de realisatie van een grotere en flexibele watervoorraad van hoge kwaliteit. Het Geopark ondersteunt deze standpunten van harte. [lees hier het positionpaper](#)

Met gepaste trots kunnen we melden dat naast de reeds eerder benoemde leden van onze Wetenschappelijke Adviesraad (WAR) - Ronald van Balen (VU), Wim Hoek (UU), Piet Verdonschot (WUR/VU) en Jan Sevink (UvA) - onlangs ook Jos Bazelmans (RCE) en Ype van der Velde (VU) tot ons wetenschappelijk geweten zijn toegetreden. Irmgard van Koningsbruggen, voorzitter van de WAR, vormt de "linking pin" met het bestuur.

Ons [Filmhuis GeoparkHGV](#) is weer uitgebreid met een aantal zeer interessante films, [KIJKEN!](#) Voor de liefhebbers, de Droogtemonitor wordt nu dagelijks bijgewerkt. En blij met weer 2 nieuwe Partners: het Zwerfsteneneiland en Vrij Polderland. Welkom!

Hartelijke groeten en een fijne vakantie gewenst.

Marc Hofstra

Ons burgerinitiatief heeft geen vaste inkomsten, **elke bijdrage helpt en is zeer welkom** op **NL62 RABO 0322 0867 60**, t.n.v. **Stichting Geopark Heuvelrug Gooi en Vecht**, officieel erkend als ANBI. [Helpt u mee anderen te attenderen op de mogelijkheid zich in te schrijven voor deze Nieuwsbrief?](#)

Nieuwe Partners

De onderstaande organisaties hebben onlangs een Partner- of Steunverklaring ondertekend en geven daarmee aan dat zij achter het burgerinitiatief Geopark Heuvelrug staan en dat waar mogelijk zullen ondersteunen:

Vereniging Vrij Polderland

De VVP wil het unieke eeuwenoude landschap van de zuidelijke Eempolder behouden en versterken voor natuur, biologische veehouderij, circulaire landbouw en kleinschalige recreatievoorzieningen.

Stichting Vrienden van het Zwerfsteneneiland

Op 4 april 2003 is de *Stichting Vrienden van het Zwerfsteneneiland* opgericht. De stichting heeft tot doel de belangen van de aardkundige waarden in het algemeen en van het Aardkundig Monument "Zwerfsteneneiland" te Maarn in het bijzonder te behartigen.

Eempolder

Zwerfsteneneiland

Masterclass Verdroging

Natuurgebieden die afhankelijk zijn van grondwater staan door verdroging zwaar onder druk. Er is te weinig water in de bodem, terwijl de behoefte aan water alsmaar stijgt. Verdroging laat diepe sporen na: bossen verzwakken, jonge loofbomen, fijnsparren en beuken sterven, vennen en beekdalén komen droog te staan, ook bijzondere gebieden zoals trilvenen en veenrietmoslanden verdrogen, heide verschaalt, vissen en amfibieën dreigen uit gebieden te verdwijnen, vlinderpopulaties verdwijnen en er is steeds minder voedsel voor opgroeiende kuikens in weide- en moerasgebieden.

De oplossing is voorhanden, namelijk herstel van het natuurlijk watersysteem. Verdroging heeft namelijk vooral te maken met de manier waarop we met water omgaan. Er valt in periodes genoeg neerslag, maar dit wordt niet vastgehouden in de bodem. Het water wordt grotendeels afgevoerd om andere functies mogelijk te maken zoals landbouw of het onttrekken van drinkwater. Klimaatverandering en droge zomers komen daar nog eens bovenop. De afgelopen drie zomers waren dan ook extreem droog. Om verdere verdroging te voorkomen is het belangrijk dat er ander waterbeleid komt, gericht op herstel van het natuurlijke watersysteem. Dat betekent onder andere veel minder water afvoeren, maar juist vasthouden op de plek waar het valt en de grondwaterstanden verhogen.

De afgelopen jaren is er al gewerkt aan verdrogingsbestrijding. En dat leidt ook tot successen, gebieden waar de natuur zich aan het herstellen is. Maar de natuur snakt naar water en dat vraagt om een aanpak met structurele oplossingen.

Daarom organiseerden Utrechts Landschap, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, Natuur en Milieufederatie Utrecht, Utrechts Particulier Grondbezit, Landschap Erfgoed Utrecht en Geopark Heuvelrug Gooi en Vecht, gezamenlijk op vrijdag 11 juni voor Utrechtse statenleden, raadsleden en waterschapsbesturen een masterclass over de problematiek van verdroging én de mogelijke oplossingen en kansen op verschillende plekken in de provincie. Digitaal en op locatie (uiteraard in kleine groepjes) werden ze bijgepraat door experts over verdroging, de problematiek en kansen voor oplossingen en samenwerking.

Klik hier voor het [factsheet](#), klik hier voor [de presentatie van Piet Verdonshot](#), en klik vooral eens op de filmpjes over de [Valkenengse Kil](#) bij Maarsbergen, [Bloeidiaal](#) bij Amersfoort en de [Tienhovense Plassen](#).

De natuur
snakt naar
water

Ons burgerinitiatief heeft geen vaste inkomsten, **elke bijdrage helpt en is zeer welkom** op **NL62 RABO 0322 0867 60**, t.n.v. **Stichting Geopark Heuvelrug Gooi en Vecht**, officieel erkend als ANBI. *Helpt u mee anderen te attenderen op de mogelijkheid zich [in te schrijven voor deze Nieuwsbrief?](#)*

Wetenschappelijke Adviesraad

De Wetenschappelijke Adviesraad (WAR) wil graag een zo volledig mogelijk overzicht krijgen van alle relevante (semi)wetenschappelijke onderzoeken die de laatste 5 jaar in het Geopark-gebied uitgevoerd zijn. Een goed overzicht is nodig om een aanvraag voor kwalificatie bij Unesco te kunnen doen en om te kunnen beoordelen en besluiten waar eventueel nog aanvullend onderzoek gedaan zou moeten worden.

Om een zo volledig mogelijk overzicht te krijgen heeft de WAR een aantal direct betrokkenen gevraagd ons te helpen door aan te geven welk (semi)wetenschappelijk onderzoek er in hun werkgebied en/of onder hun verantwoordelijkheid de afgelopen 5 jaar is uitgevoerd op een van de voor het Geopark relevante thema's of een combinatie daarvan: aardkunde, hydrologie, ecologie, cultuurhistorie en archeologie.

De vraag geldt niet alleen voor de geïdentificeerde Geosites (zie website), maar ook voor andere gebieden. Deze vraag is voorgelegd aan de betrokken universiteiten (Universiteit Utrecht, Universiteit van Amsterdam, Vrije Universiteit, Wageningen Universiteit), de terreinbeheerders (Goois Natuurreservaat, Utrechts Landschap, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en de koepelorganisatie van landgoedeigenaren (Utrechts Particulier Grondbezit)), de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, RAAP, Deltares en drie waterschappen (Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, Amstel Gooi en Vecht, Vallei en Veluwe) Wordt vervolgd.

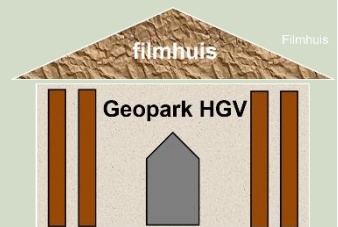

Het Filmhuis GeoparkHGV

Binnen [het Filmhuis](#) worden films van zeer verschillende duur aangeboden die allerlei aspecten belichten van het Geopark Heuvelrug Gooi en Vecht. Hierbij wordt m.n. ook veel aandacht geschonken aan allerlei zaken rondom water, een belangrijk thema van ons Geopark.

Er zijn nu 39 films in het Filmhuis te bekijken, de nieuwste binnenkomers zijn:

- de 3 films over de verdroging
- de animatiefilm *De Utrechtse Heuvelrug was ooit een landbouwgebied*
- de film van waterschap AVG over een belangrijk proefproject i.v.m. brakke kwel

De Utrechtse Heuvelrug was ooit een landbouwgebied

Marcel Creemers

Ongeveer 2500 jaren geleden was de Utrechtse Heuvelrug een groot open landbouwgebied. Er stonden duizenden boerderijen en er werkten tienduizenden mensen. Deze video is een reconstructie op basis van recente archeologische ontdekkingen met behulp van lidar technieken door Landschap Erfgoed Utrecht. [zie verder...](#)

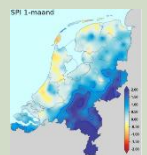
Het temmen van de brakke kwel

8.46 min, **Waterschap Amstel, Gooi en Vecht**

In ons gebied bevindt zich een aantal diepe polders. Die polders hebben te kampen met brak (zout) kwelwater dat vanuit de diepte omhoogkomt. Eén van die polders is de Horstermeerpolder, tussen Nederhorst den Berg en Ankeveen. Daar vindt een waanzinnig project plaats: **het temmen van de brakke kwel**. [zie verder...](#)

Droogtemonitor nu online beschikbaar

Informatie over de waterbeschikbaarheid, het neerslagtekort, de aanvoer van de grote rivieren, (grond)waterstanden, waterkwaliteit en verzilting is op de website te vinden. Ook wordt in de online droogtemonitor melding gedaan van maatregelen door waterbeheerders en effecten voor gebruikers. Er is zowel landelijke als regionale informatie te vinden op de website. [zie verder...](#)

Het belang van Waterschappen

Deadly floods inundated parts of Europe, but the Netherlands avoided fatalities. Here's why Dutch lessons

In the Netherlands, just across its borders with Germany's and Belgium's flood-devastated areas, the picture is entirely different. The Netherlands too experienced extreme rainfall and it hasn't escaped unscathed. But its towns are not entirely submerged and not a single person has died. Officials were better prepared and were able to communicate with people quickly. [zie verder artikel van CNN](#)

Ons burgerinitiatief heeft geen vaste inkomsten, **elke bijdrage helpt en is zeer welkom**

op **NL62 RABO 0322 0867 60**, t.n.v. **Stichting Geopark Heuvelrug Gooi en Vecht**, officieel erkend als ANBI
Helpt u mee anderen te attenderen op de mogelijkheid zich [in te schrijven voor deze Nieuwsbrief?](#)